Industrial design oriëntatie (K1020)

Servicedocument – Praktijkexamen met toelatingseis

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Ontwerpt een concept (consumenten-)product en/of verpakking.	
Complexiteit:	De complexiteit bij het ontwerpen van een (consumenten-)product en/of verpakking op basis van eenvoudige technieken wordt bepaald door de specifieke wensen en eisen van de opdrachtgever en de toe te passen productiemethode. De werkzaamheden vereisen (basis)kennis en vaardigheden met betrekking tot het ontwerpen van een concept(consumenten-)product en/of verpakking, de eigenschappen van te gebruiken materialen en de toe te passen eenvoudige technieken. De complexiteit bestaat uit het vinden van de optimale mix tussen de diverse kenniselementen en de vaardigheden nodig om een concept (consumenten-)product en/of verpakking te ontwerpen dat in serieproductie vervaardigd kan worden. Daarnaast moet de beginnend beroepsbeoefenaar het door hem bedachte concept en bijbehorende ontwerpt op een aansprekende manier aan de opdrachtgever kunnen presenteren en gemaakte keuzes overtuigend kunnen beargumenteren.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zowel zelfstandig als in teamverband. Hij is verantwoordelijk voor een vaktechnisch correcte uitvoering van de opgedragen werkzaamheden. Hij werkt onder leiding van en legt verantwoording af aan zijn direct leidinggevende. Hij neemt initiatieven en doet voorstellen m.b.t. overlegmomenten, te maken keuzes en mogelijke vervolgstappen in het ontwerpproces.
Examenvorm:	Praktijkexamen met toelatingsfase Het praktijkexamen met toelatingsfase is een afsluitende praktijktoets met een aanvullende toelatingseis. De kandidaat kan pas deelnemen wanneer aan vooraf bepaalde voorwaarden is voldaan. Tijdens het examen wordt beoordeeld of de kandidaat zelfstandig en volgens de gestelde normen kan functioneren in een realistische beroepssituatie.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Onderzoekt en verzamelt ontwerpgegevens n.a.v. een eenvoudige ontwerpopdracht.	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt basisinformatie over het te ontwerpen consumentenproduct en/of verpakking. Hij onderzoekt dit in relatie tot eisen en wensen, en werkt verbanden uit in een stappenplan.	De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt inhoudelijk met zijn leidinggevende over het stappenplan en verwerkt feedback zorgvuldig. Hij toont initiatief, levert vakkundig planmatige uitwerking en bewaakt de kwaliteit.	De beginnend beroepsbeoefenaar levert een stappenplan op voor een concept(consumenten-)product of verpakking, afgestemd met de leidinggevende en goedgekeurd.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Ontwerpt een (consumenten-)product en/of verpakking op conceptniveau volgens de kaders van de ontwerpopdracht.	De beginnend beroepsbeoefenaar ontwerpt concepten voor een consumentenproduct of verpakking, toetst ze aan het programma van eisen en mogelijkheden voor serieproductie, bespreekt ze en kiest na goedkeuring het definitieve ontwerp.	De beginnend beroepsbeoefenaar maakt vakkundig meerdere ontwerpen van een consumentenproduct of verpakking, bespreekt deze inhoudelijk met de leidinggevende en kiest vervolgens weloverwogen voor één ontwerp.	De beginnend beroepsbeoefenaar levert een definitief gekozen ontwerp van een consumentenproduct en/of verpakking op, passend bij het programma van eisen.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Presenteert het ontwerp van een concept (consumenten-) product en/of verpakking aan de (fictieve) opdrachtgever.	De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een presentatie van het gekozen conceptproduct en/of de verpakking aan de (fictieve) opdrachtgever en licht zijn ontwerpkeuze toe.	De beginnend beroepsbeoefenaar geeft een verzorgde inhoudelijke presentatie aan de opdrachtgever, onderbouwt en beargumenteert de ontwerpkeuze voor product en verpakking, en gaat constructief om met feedback van de opdrachtgever.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een presentatie aan de (fictieve) opdrachtgever verzorgd en de gegeven feedback verwerkt in het ontwerp van het consumenten-product en/of verpakking.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K2

D1-K2: Vervaardigt een model t.b.v. het ontworpen concept (consumenten-) product en/of de verpakking.	
Complexiteit:	De technische complexiteit bij het vervaardigen van een model, concept (consumenten-)product en/of verpakking wordt bepaald door de specifieke wensen en eisen van de opdrachtgever. De werkzaamheden vereisen (basis)kennis en vaardigheden met betrekking tot het ontwerpen van een concept (consumenten-)product en/of verpakking. De complexiteit bestaat uit het feit dat in veel gevallen het om maatwerk gaat en niet gestandaardiseerde werkzaamheden. Maatwerk kan betekenen nieuwe technieken en trends, uitdagende klantvraagstukken en het zoeken naar duurzame, efficiënte en milieuvriendelijke oplossingen. De beginnend beroepsbeoefenaar wordt in dit keuzedeel beperkt tot het vinden van oplossingen op basis van relevante werkplaatstechnieken.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende, vaktechnische, probleemoplossende rol. Daarnaast geeft hij vaktechnische adviezen aan opdrachtgevers ten aanzien van het gebruik van het product. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zowel zelfstandig als in teamverband. Hij is verantwoordelijk voor het te vervaardigen model. Hij werkt onder leiding van en legt verantwoording af aan zijn leidinggevende die hem begeleidt om te komen tot de juiste keuzes. Hij neemt initiatieven en doet voorstellen m.b.t. overlegmomenten, te maken keuzes en mogelijke vervolgstappen.
Examenvorm:	Praktijkexamen met toelatingsfase Het praktijkexamen met toelatingsfase is een afsluitende praktijktoets met een aanvullende toelatingseis. De kandidaat kan pas deelnemen wanneer aan vooraf bepaalde voorwaarden is voldaan. Tijdens het examen wordt beoordeeld of de kandidaat zelfstandig en volgens de gestelde normen kan functioneren in een realistische beroepssituatie.

Werkproces: D1-K2-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Maakt een model op basis van eenvoudige technieken.	De beginnend beroepsbeoefenaar maakt op basis van het te ontwerpen consumentenproduct of verpakking een keuze voor een werkend eindmodel, selecteert materialen en productietechnieken, en produceert dit.	De beginnend beroepsbeoefenaar kiest vakkundig geschikte materialen en gereedschappen, betrekt waar nodig externe partijen, licht keuzes toe, controleert na afloop of het eindmodel voldoet aan ontwerp- en kwaliteitseisen.	De beginnend beroepsbeoefenaar levert een werkend model op dat aantoonbaar voldoet aan de ontwerp- en kwaliteitseisen.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen (gefaseerd)	Het exameninstrument bestaat uit twee fasen: • **Fase 1 – Toelatingsfase (beoordeling via bewijsproduct)** • **Fase 2 – Praktijkexamen (beoordeling via observatie)** **Fase 1 – Toelatingsfase** In deze fase worden specifieke werkprocessen beoordeeld aan de hand van een ingeleverd bewijsproduct (bijvoorbeeld een verslag, analyse of uitgewerkte opdracht). Per werkproces wordt het oordeel **Voldaan / Niet voldaan** toegekend. • Er worden geen punten toegekend. • Deze fase telt niet mee voor het eindcijfer. • Deze fase maakt geen onderdeel uit van de cesuurbepaling. • De student wordt alleen toegelaten tot Fase 2 wanneer alle betreffende werkprocessen met ‘Voldaan’ zijn beoordeeld. **Fase 2 – Praktijkexamen** In deze fase worden werkprocessen beoordeeld op basis van observatie van het handelen in een realistische beroepssituatie. Beoordeling gebeurt aan de hand van een puntenschaal: • **O = onvoldoende (0 punten)** Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals verwacht in de beroepspraktijk. • **V = voldoende (1 punt)** De uitvoering voldoet aan het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. • **G = goed (2 punten)** De uitvoering is bovengemiddeld en overstijgt het basisniveau. Alle behaalde punten in Fase 2 worden bij elkaar opgeteld. Op basis van de vastgestelde cesuur wordt de slaag-/zakbeslissing en het eindcijfer bepaald.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen (Fase 2)	Het praktijkexamen (Fase 2) bestaat uit het uitvoeren van beroepshandelingen in een realistische of gesimuleerde beroepscontext. De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes of uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en vormt geen afzonderlijk beoordelingsonderdeel. De beoordeling is uitsluitend gebaseerd op: • De geobserveerde uitvoering, en • Het gerealiseerde eindresultaat.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl